

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา ผู้วิจัยได้สรุปผล อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะการวิจัย ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 17 ในปีการศึกษา 2560 จาก 39 โรงเรียน จำนวน 1,472 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ในปีการศึกษา 2560 จาก 39 โรงเรียน ๆ ละ 8 คน รวม 312 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามทฤษฎีการวัดเจตคติของลิเคิร์ต (Likert) จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

1. แบบวัดภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนจำนวน 45 ข้อ แบ่งเป็น 6 ด้าน คือ
  - 1.1 ภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนด้านนโยบาย จำนวน 7 ข้อ
  - 1.2 ภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนด้านวิชาการ จำนวน 9 ข้อ
  - 1.3 ภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนด้านการศึกษา จำนวน 8 ข้อ
  - 1.4 ภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนด้านการจัดการองค์การ จำนวน 7 ข้อ
  - 1.5 ภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนด้านการบริหาร โรงเรียน จำนวน 8 ข้อ
  - 1.6 ภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนด้านทีมงาน จำนวน 6 ข้อ

2. แบบวัดประสิทธิผลของโรงเรียน จำนวน 45 ข้อ แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ

2.1 ประสิทธิผลของโรงเรียนด้านนักเรียน จำนวน 15 ข้อ

2.2 ประสิทธิผลของโรงเรียนด้านครู จำนวน 15 ข้อ

2.3 ประสิทธิผลของโรงเรียนด้านการบริหารจัดการ จำนวน 15 ข้อ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยโดยนิยามปฏิบัติการตัวแปรทั้ง 2 ตัวแปร แล้วสร้างข้อความที่ใช้วัดตัวแปรทั้งสอง นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 7 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงจุดประสงค์ แล้วนำมาทดลองใช้เพื่อหาอำนาจจำแนกของข้อความรายข้อและความเชื่อมั่นของแบบวัดทั้งฉบับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลถึงผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ทั้ง 39 โรงเรียน พร้อมเครื่องมือวิจัย จำนวน 8 ฉบับ โดยผู้วิจัยจะติดต่อขอรับข้อมูลจากเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลภายหลัง

3. ผู้วิจัยติดต่อรับข้อมูลจากเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำนวน 39 โรงเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. วิเคราะห์ประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient)

4. วิเคราะห์ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้วยวิธีการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression Analysis) และสร้างสมการพยากรณ์

สรุปผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับสูงทั้งภาพรวมและรายด้านทุกด้าน

2. ประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาอยู่ในระดับสูงทั้งภาพรวมและรายด้านทุกด้าน
 3. ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถอธิบายซึ่งกันและกันได้ร้อยละ 64

4. ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนสามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาด้วยสมการพยากรณ์ ดังนี้

$$4.1 \text{ สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ คือ } \hat{Y} = 1.29 + .68**X$$

$$4.2 \text{ สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ } \hat{Z}_y = .80**Z_x$$

อภิปรายผล

ผลการวิจัยครั้งนี้มีประเด็นสำคัญเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผลดังต่อไปนี้

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับสูงทั้งในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน ทั้งนี้เพราะว่าในปัจจุบันการเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหาร โรงเรียนจะต้องได้รับการประเมินเข้าสู่ตำแหน่ง ซึ่งเป็นการประเมินสมรรถนะแทนการประเมินความรู้เพียงอย่างเดียว โดยประเมิน 2 สมรรถนะหลัก คือ สมรรถนะด้านการเป็นผู้นำการเรียนรู้ โดยผู้บริหารจะต้องมีสมรรถนะในตนเองและมีความสามารถในการพัฒนาสมรรถนะให้เกิดขึ้นกับผู้ใต้บังคับบัญชา ประกอบด้วยสมรรถนะด้านการออกแบบการเรียนรู้ สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นฐาน สมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาผู้เรียน สมรรถนะด้านการใช้เครื่องมือต่าง ๆ ในการพัฒนาครูที่จะนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียน และสมรรถนะด้านการเป็นผู้นำในการบริหารจัดการ ประกอบด้วยสมรรถนะด้านการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมธรรมาภิบาลสถานศึกษา สมรรถนะด้านการจัดการระบบข้อมูลเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจ สมรรถนะด้านการวิจัยระบบเพื่อการพัฒนา การปฏิบัติการสมรรถนะด้านการวางระบบประกันคุณภาพสถานศึกษา สมรรถนะด้านการจัดการชุมชนสัมพันธ์สมรรถนะด้านการบริหารงานบุคคล (สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2559 : 10 - 11) โดยผู้บริหาร โรงเรียนต้องพัฒนาตนเองใน 2 สมรรถนะหลัก และ 11 สมรรถนะย่อย พร้อมทั้งสามารถพัฒนาครูให้มีสมรรถนะทั้ง 11 สมรรถนะด้วย ซึ่งผู้บริหาร โรงเรียนจะต้องใช้ภาวะทางวิชาการในการพัฒนาสมรรถนะด้านการเป็นผู้นำการเรียนรู้ให้กับครู และใช้ภาวะผู้นำทางการบริหารจัดการในการพัฒนา สมรรถนะด้านการเป็นผู้นำในการบริหารจัดการให้กับครู

นอกจากนี้หน่วยงานต้นสังกัดยังจัดการฝึกอบรม และพัฒนาทักษะด้านการบริหารจัดการศึกษาและความเป็นผู้นำให้กับผู้บริหารโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยผู้บริหารโรงเรียนที่จะเข้าสู่ตำแหน่ง ต้องได้รับการพัฒนา 180 ชั่วโมง ประกอบด้วย พัฒนาสมรรถนะผู้อำนวยการโรงเรียน 162 ชั่วโมง พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 36 ชั่วโมง พัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ 72 ชั่วโมง และพัฒนาการบริหารจัดการ 45 ชั่วโมง (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. 2559 : 18)

ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องใช้ภาวะผู้นำเพราะผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ที่มีความสำคัญในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาตามวัตถุประสงค์ให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะผู้นำเป็นอย่างดี ต้องรู้ถึงเทคนิคในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทและสถานการณ์บทบาทเหล่านี้ล้วนแต่เป็นสิ่งที่ต้องมีการปรับ ประยุกต์เปลี่ยนแปลง พัฒนาทักษะอย่างต่อเนื่องเพื่อนำองค์การให้ไปสู่จุดหมายปลายทางอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนที่จะประสบความสำเร็จได้นั้น ต้องมีความเป็นผู้นำทางการศึกษา โดยปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่และภารกิจที่ได้รับมอบหมาย ทั้งในด้านการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงบประมาณ และการบริหารทั่วไป (พรสวรรค์ ศิริศาสนันท์. 2555 : 10) สอดคล้องกับไรท์และโน (Wright and Noe. 1996 : 392) ที่กล่าวถึงความสำคัญของภาวะผู้นำไว้ว่า ภาวะผู้นำเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับองค์การ เพราะจะเพิ่มเสริมความสำเร็จขององค์การในระยะยาว ซึ่งงานของภาวะผู้นำจึงไม่ใช่การดำเนินงานตามกรอบงานประจำ แต่จะเป็นการดำเนินงานให้เกิดผลที่สร้างสรรค์ต่อองค์การ และวิโรจน์ สารรัตน์ (2557: 38) ที่กล่าวถึงความสำคัญของภาวะผู้นำไว้ว่า ภาวะผู้นำของผู้นำเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการบริหารงานองค์การใด จะประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวในการดำเนินงานปัจจัยสำคัญที่สุดคือ ผู้นำ และนิติพล ภูตะโชติ (2559 : 232) กล่าวถึงความสำคัญของภาวะผู้นำไว้ว่า ภาวะผู้นำมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคคลในองค์การ ความสำเร็จของงานทั้งหลายเกิดจากการขับเคลื่อนและผลักดันของผู้นำ จนสามารถทำให้การทำงานต่าง ๆ บรรลุเป้าหมายตามที่องค์การต้องการ

ในส่วนความก้าวหน้าของผู้บริหารโรงเรียน โดยการขอเลื่อนวิทยฐานะของผู้บริหารโรงเรียนนั้น ผู้บริหารต้องผ่านการประเมิน 3 ด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านที่ 2 เป็นการประเมินความรู้ความสามารถที่แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ความสามารถในการบริหารจัดการสถานศึกษา และการพัฒนาตนเองเพื่อเพิ่มพูนความรู้ และทักษะในการบริหารจัดการสถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ. 2553 : 28 - 29) ซึ่งส่วนที่ 1 ความสามารถในการบริหารจัดการสถานศึกษานั้น ผู้บริหารจะต้องมีและใช้ภาวะผู้นำในการบริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อรองรับการประเมิน 7 รายการ คือ 1) การวางแผนพัฒนาการศึกษา 2) การจัดโครงสร้างการบริหารสถานศึกษา 3) การบริหาร

วิชาการ 4) การบริหารงบประมาณ 5) การบริหารงานบุคคล 6) การบริหารทั่วไป และ 7) การเป็นผู้นำทางนวัตกรรมการบริหารการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ. 2553 : 131) ซึ่งการดำเนินงานเพื่อรองรับการประเมินทั้ง 7 รายการ ให้ประสบความสำเร็จและผ่านการประเมินนั้น ผู้บริหารจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือ ร่วมแรง ร่วมใจจากบุคลากรทุกคนในโรงเรียน นั่นคือ ผู้บริหารจะต้องกระตุ้น จูงใจ และโน้มน้าวให้บุคลากรร่วมแรงร่วมใจ ซึ่งปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งเป็นการใช้ภาวะผู้นำของผู้บริหาร และภาวะผู้นำทางวิชาการผู้บริหารด้วย และส่วนที่ 2 การพัฒนาตนเองเพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะในการบริหารจัดการสถานศึกษานั้นมีรายการประเมิน 4 รายการ คือ 1) การศึกษาความรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ 2) การประมวลความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาวิชาการและวิชาชีพ 3) การนำความรู้และทักษะมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา และ 4) การให้บริการทางวิชาการและวิชาชีพ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2553 : 121) ซึ่งในการพัฒนาตนเองนั้น สิ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นที่ผู้บริหารต้องพัฒนาอยู่ตลอดเวลา คือ ภาวะผู้นำที่ผู้บริหารต้องมีต้องใช้และต้องพัฒนา

ผู้บริหารโรงเรียนนั้นจำเป็นต้องมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เพื่อให้ประสบความสำเร็จในการทำงาน ส่วนใหญ่แล้วจะมาจากแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในตนเอง ซึ่งเป็นแรงขับในตัวผนวกกับการสนับสนุนจากหน่วยงานและผู้ร่วมงาน การศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นเพื่อให้ได้รับความรู้ ทักษะและประสบการณ์เพิ่มขึ้น เป็นวิธีการหนึ่งที่ผู้บริหารโรงเรียนใช้ในพัฒนาตนเองซึ่งสามารถนำความรู้ ทักษะและประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาต่อมาใช้ให้เกิดประโยชน์โดยตรงในการปฏิบัติงาน รวมทั้งค่าตอบแทนและความก้าวหน้าในวิชาชีพที่สูงขึ้น นอกจากนี้การสร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการและวิชาชีพ โดยการศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทางวิชาการและวิชาชีพต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และเป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งจะเป็นการเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ใหม่ ๆ ให้ทันต่อความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพอยู่เสมอ เป็นการแสดงภาวะผู้นำทางวิชาการและวิชาชีพของผู้บริหารโรงเรียน นอกจากนี้ผู้บริหารโรงเรียนต้องการศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบาย แผนงาน โครงการของหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อนำมาสร้างวิสัยทัศน์ กำหนดนโยบายและพันธกิจของโรงเรียน จัดทำแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการประจำปี พร้อมทั้งปรับปรุงและกำหนดวิธีการปฏิบัติงานให้ชัดเจน เพื่อให้บุคลากรทุกคนทำงานได้สอดคล้องกับเป้าหมายและบรรลุเป้าหมายของโรงเรียนและหน่วยงานต้นสังกัด พร้อมทั้งมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์และความคิดเห็นกับเพื่อนร่วมงาน ผู้ใต้บังคับบัญชา และผู้เกี่ยวข้องอยู่เสมอ รวมทั้งการติดตามข้อมูลข่าวสารและเหตุการณ์สำคัญ ทั้งภายในและนอกประเทศเพื่อเป็นการเปิดมุมมองใหม่ ๆ ของตนจากช่องทางสื่อสารที่หลากหลาย (ชวนคิด มะเสนาะ. 2559 : 14) ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวเป็นการแสดงภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ส่งผลให้ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับสูง ทั้งในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธีระพงษ์ วีระชานนท์ (2550 : 155) ที่ทำวิจัยเรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานครพนม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับสูง และ งานวิจัยของศิริพร ชัยมงคล (2554 : 114) ที่ทำวิจัยเรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผล ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีนครินทร์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับสูง รวมทั้งงานวิจัยของนิภาภรณ์ จำปาน (2552 : 82) ที่ทำวิจัยเรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารอยู่ในระดับสูง และงานวิจัยของดวงดาว แซ่ตัน (2552 : 125) ที่ทำวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของ ผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ใน ระดับสูง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของดารานี จันทร์มหา (2555 : 77) ที่ทำวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมภาวะผู้นำกับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดศรีสะเกษ ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับสูงและงานวิจัย ของนนทนันฎา ว่องประจันท์ (2558 : 79) ทำวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยองศึกษา ปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับสูง

2. ประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาอยู่ในระดับสูงทั้งในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน ทั้งนี้เพราะ โรงเรียนมีการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาศึกษาตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ที่บัญญัติไว้ว่าให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่ง ของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปี เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนา คุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก และระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. 2542 : 14) ซึ่งในกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการ ประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 กล่าวถึงระบบการประกันคุณภาพภายในความว่า ระบบ การประกันคุณภาพภายในเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนามาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ต้องประกอบด้วย การประเมินคุณภาพภายในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และ

การพัฒนาคุณภาพศึกษา โดยโรงเรียนต้องดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาการศึกษาเข้าสู่คุณภาพที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยมีกำหนดมาตรฐานการศึกษา การจัดระบบและโครงสร้าง การวางแผน และการดำเนินงานตามแผน รวมทั้งการสร้างจิตสำนึกให้เห็นว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของทุกคน เมื่อโรงเรียนดำเนินการพัฒนาคุณภาพตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงแล้ว ให้มีการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาที่เป็นกระบวนการติดตาม ตรวจสอบความก้าวหน้าของการปฏิบัติการตามแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และจัดทำรายงานการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา พร้อมทั้งข้อเสนอแนะมาตรการเร่งรัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษา (กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553. 2553 : 2) เมื่อผ่านกระบวนการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาแล้ว ให้โรงเรียนดำเนินการประเมินคุณภาพภายใน ซึ่งเป็นกระบวนการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตาม และการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนดสำหรับการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งกระทำโดยบุคลากรของสถานศึกษานั้น หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น (กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553. 2553 : 1) แสดงให้เห็นว่าการดำเนินงานระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553 ทำให้โรงเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วยคุณภาพผู้เรียน คุณภาพครู คุณภาพผู้บริหารและการบริหารจัดการสถานศึกษาส่งผลทำให้ประสิทธิผลของโรงเรียนอยู่ในระดับสูง และจากผลการวิจัยในข้อ 1 ที่พบว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับสูงในทุก ๆ ด้าน นั้นหมายความว่าผู้บริหารโรงเรียนมีความสามารถในการใช้กระบวนการการใช้อิทธิพลเพื่อสร้างแรงบันดาลใจ โน้มน้าว และจูงใจครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนให้สามารถทำงานร่วมกันด้วยความจริงใจ สมัยครใจ มุ่งมั่น ตั้งใจ อุทิศตนและใช้ความสามารถอย่างเต็มศักยภาพ เพื่อให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพด้วยความเชื่อมั่นและศรัทธาในตัวผู้บริหารโรงเรียนและใช้ปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมโรงเรียนให้ทันการเปลี่ยนแปลงต่อความเจริญก้าวหน้าของวิทยาการและเทคโนโลยีทางการศึกษา และการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกตามความต้องการของผู้บริหาร โรงเรียนแสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนและการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษามีคุณภาพสูง ส่งผลให้การปฏิบัติของครูและบุคลากรทุกคนมีคุณภาพสูง ทำให้คุณภาพของผู้เรียนอยู่ในระดับสูงด้วย

จากการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 - 2561) ที่รัฐบาลมุ่งเน้นให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ โดยมีเป้าหมายหลักสามประการ คือ พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและการเรียนรู้ของคนไทย เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคมในการบริหารและการจัดการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ. 2552 : คำนำ) มีกรอบแนวทางการปฏิรูปการศึกษา 4 ประการ คือ พัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ให้มีนิสัยใฝ่เรียนรู้ สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองและแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีทักษะความรู้พื้นฐานและสมรรถนะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต มีระเบียบวินัย มีจิตสาธารณะ มีคุณธรรมและจริยธรรม สามารถสร้างเสริมสุขภาพกายและจิตที่ดี สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2552 : 14) พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ที่เป็นผู้เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เป็นวิชาชีพที่มีคุณค่า มีระบบกระบวนการผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณภาพมาตรฐาน เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง สามารถดึงดูดคนเก่ง คนดี มีใจรักในวิชาชีพครูมาเป็นครู คณาจารย์ มีปริมาณครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างเพียงพอตามเกณฑ์ และสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพมาตรฐาน ขณะเดียวกันสามารถพัฒนาตนเองและแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง มีสภาวิชาชีพที่เข้มแข็ง บริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อพัฒนาครู คณาจารย์ บุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคงในอาชีพ มีขวัญกำลังใจ อยู่ได้อย่างยั่งยืน โดยพัฒนาระบบผลิตครูให้สามารถดึงดูดคนเก่งและดี มีใจรักในวิชาชีพมาเป็นครู วิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับวิชาชีพครู รวมทั้งมีระบบประกันและรับรองคุณภาพมาตรฐานวิชาชีพครูและสถาบันผลิตครู มีการพัฒนาครู โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานให้สามารถจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ปรับระบบและเกณฑ์การประเมินสมรรถนะวิชาชีพครูให้เชื่อมโยงกับความสามารถในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ คึงครูให้แก่ผู้เรียนโดยลดภาระงานอื่นที่ไม่เกี่ยวกับการเรียนการสอน เพื่อให้ครูได้ทำหน้าที่พัฒนาผู้เรียนอย่างเต็มที่และมีโอกาสพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง พัฒนาคณาจารย์สถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่โดยพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและมีคุณภาพ และพัฒนาคณาจารย์การบริหารจัดการใหม่ โดยกระจายอำนาจในการบริหารจัดการศึกษาสู่สถานศึกษา พร้อมทั้งสร้างผู้บริหารโรงเรียนให้เป็นผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลง ที่สามารถพัฒนานวัตกรรมการบริหารมาใช้ในการบริหารจัดการการศึกษา ให้บรรลุเป้าหมาย และสนับสนุนโรงเรียนที่มีความพร้อมให้สามารถบริหารจัดการได้อย่างอิสระที่มีความคล่องตัว (กระทรวงศึกษาธิการ. 2552 : 21) โดยกระทรวงศึกษาธิการมีการดำเนินการให้โรงเรียนทุกโรงเรียนเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการจัดการศึกษา กระบวนการเรียนการสอน การบริหารจัดการ ตลอดจนผู้บริหารสถานศึกษามีการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมการบริหาร

ให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาให้เป็นไปตามนโยบายในการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ผู้บริหารมีภาวะผู้นำทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถในการบริหารจัดการและความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนจึงดำเนินการพัฒนาโรงเรียนในทุกด้านเพื่อนำไปสู่ประสิทธิผลในการจัดการศึกษาอย่างแท้จริง โดยสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่บุคลากรทุกฝ่ายเกี่ยวกับโครงสร้างของการบริหารโรงเรียน นโยบายในการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการที่ต้องการจัดทำโรงเรียนให้เป็นปัจจุบัน ทำให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ ตลอดจนพัฒนาความรู้ความสามารถอย่างต่อเนื่อง มีคุณธรรม จริยธรรม อยู่ร่วมในสังคม สามารถแก้ปัญหาและรักษาสิ่งแวดล้อมได้อย่างชาญฉลาด แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนจัดการศึกษาได้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์และบรรลุปเป้าหมายของโรงเรียน ซึ่งแสดงว่าโรงเรียนมีประสิทธิผลสูง เนื่องจากประสิทธิผลของโรงเรียนหมายถึงการบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาโดยพิจารณาจากความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีทัศนคติทางบวกเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ตลอดจนสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมทั้งภายใน ภายนอก รวมถึงความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา จนทำให้เกิดความพึงพอใจในการทำงานครู (ชรสุนทรายุทธ, 2551 : 459)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นส่งผลให้ประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาอยู่ในระดับสูงทุกด้านสอดคล้องกับงานวิจัยของธีระพงษ์ วีระชานนท์ (2550 : 155) ได้ทำวิจัยเรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนอยู่ในระดับสูง และงานวิจัยของนิภาภรณ์ ขำปาน (2552 : 82) ที่ทำวิจัยเรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนอยู่ในระดับสูง รวมทั้งงานวิจัยของวิษยรัตน์ ชรรเมรัตน์จินดา (2552 : 143) ที่ทำวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างองค์การแห่งการเรียนรู้กับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนอยู่ในระดับสูง และงานวิจัยของขวัญตา เกื้อกูลรัฐ (2554 : 92) ที่ทำวิจัยเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาขนาดกลาง อำเภอโพธาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนอยู่ในระดับสูง

3. ภาวะผู้นำของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสามารถอธิบายซึ่งกันและกันได้ร้อยละ 64.00 ทั้งนี้สืบเนื่องจากผลการวิจัยในข้อ 1 ที่พบว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับสูง และผลการวิจัยในข้อ 2 ที่พบว่าประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาอยู่ในระดับสูง

แสดงให้เห็นว่าภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนและประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา มีแนวโน้มไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือถ้าภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนสูงแล้วประสิทธิผลของโรงเรียนมัศึกษาก็จะสูงด้วย เนื่องจากภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนมีอิทธิพลต่อผลการปฏิบัติหน้าที่ของครูและบุคลากรทุกคนในโรงเรียน และผลการปฏิบัติหน้าที่ของครูและบุคลากรทุกคนในโรงเรียนส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน เพราะว่าภาวะผู้นำที่ผู้วิจัยวิเคราะห์และสังเคราะห์จากนักวิชาการบริหารทั้งของไทยและของต่างประเทศ หมายถึง กระบวนการการใช้ อิทธิพล การสร้างแรงบันดาลใจ การโน้มน้าวและแรงใจของผู้นำต่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคลในองค์การ ให้ความมีความปรารถนาในการทำงานร่วมกันด้วยความจริงใจ สม่ครใจ มุ่งมั่นและตั้งใจ ด้วยความเชื่อมั่น และศรัทธาในตัวผู้นำ โดยการอุทิศตนและใช้ความสามารถอย่างเต็มศักยภาพ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพ และการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมองค์การตามความต้องการของผู้นำ เป็นคุณลักษณะสำคัญที่ต้องมีอยู่ในตัวผู้นำ ทำให้ผู้นำมีอิทธิพลเหนือบุคคลอื่นและได้รับการยอมรับจากสมาชิกทุกคนในองค์การ ในทำนองเดียวกันถ้าประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาสูงแล้วภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนก็จะสูงด้วย เนื่องจากประสิทธิผลของโรงเรียนตามที่ผู้วิจัยนำความหมายที่นักวิชาการหลายท่านให้ความหมายไว้มาวิเคราะห์และสังเคราะห์แล้วให้นิยามว่า ประสิทธิผลของโรงเรียน หมายถึง ดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการจัดการศึกษาของโรงเรียนที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สมรรถนะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน ความผูกพันต่อโรงเรียน ความพึงพอใจและแรงจูงใจในการทำงานของครู ทักษะการบริหารและภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียน การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นส่งผลให้ภาวะผู้นำของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของธีระพงษ์ วีระชานนท์ (2550 : 155) ที่ทำวิจัยเรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับประสิทธิผลของโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และงานวิจัยของนนทนันฎา ว่องประจันทร์ (2558 : 79) ที่ทำวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายพูนธานี ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับประสิทธิผลสถานศึกษาของอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รวมทั้งงานวิจัยของวรัญญา เมฆเคลื่อน (2556 : 82) ที่ทำวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกับประสิทธิผลการบริหารงานในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3

ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารมีความสัมพันธ์ในทางบวกในระดับสูงกับประสิทธิผลการบริหารงานในสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และงานวิจัยของขวัญตา เกื้อกุลรัฐ (2554 : 92) ที่ทำวิจัยเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของสถานศึกษานขนาดกลาง อำเภอโพธาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับประสิทธิผลของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของธุมาร เจตย์คำ (2559 : 78) ที่ทำวิจัยเรื่องการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของดารานี จันทร์มหา (2555 : 77) ที่ทำวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมภาวะผู้นำกับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ผลการวิจัยพบว่าพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ภาวะผู้นำของผู้บริหารส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จากความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .80 นั้น สามารถสร้างสมการพยากรณ์ภาวะผู้นำของผู้บริหารและประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยการคำนวณหาค่าคงที่ของการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบเท่ากับ 1.29 ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ในรูปของคะแนนดิบได้เท่ากับ .68 และค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐานได้เท่ากับ .80 ซึ่งสามารถสร้างสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ คือ $\hat{Y} = 1.29 + .68**X$ หมายความว่าถ้าภาวะผู้นำของผู้บริหารเพิ่มขึ้น 1 ส่วน จะส่งผลให้ประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาสูงขึ้น .68 ส่วน หรือภาวะผู้นำของผู้บริหารจะส่งผลให้ประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาดีขึ้นร้อยละ 68 และสามารถสร้างสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ $\hat{Z}_y = .80**Z_x$ หมายความว่า ในรูปคะแนนมาตรฐานถ้าภาวะผู้นำของผู้บริหารเพิ่มขึ้น 1 ส่วน จะส่งผลประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาสูงขึ้น .80 ส่วน หรือภาวะผู้นำของผู้บริหารจะส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาดีขึ้นร้อยละ 80 ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ที่มีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อบุคลากรทุกคนในโรงเรียน ถ้าผู้บริหารโรงเรียนมีภาวะผู้นำสูงจะสามารถนำโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมาย

ของการจัดการศึกษาได้เป็นอย่างดี เพราะภาวะผู้นำของผู้บริหารมีความสำคัญมากที่ผู้บริหารโรงเรียนต้องมีภาวะผู้นำจะเสริมสร้างอิทธิพล อำนาจ บารมี และศักยภาพของผู้บริหารในการครองใจบุคลากรทุกคนในโรงเรียนให้ร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงาน ทั้งยังเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ได้รับความเชื่อมั่น ความเคารพนับถือและศรัทธาจากครู นอกจากนี้ภาวะผู้นำของผู้บริหารนี้ยังมีความสำคัญยิ่งต่อโรงเรียน เพราะจะทำให้บุคลากรทุกคนในโรงเรียนมีพลังในการทำงานมีกำลังใจ และเกิดความอบอุ่น ปลอดภัย มั่นใจในการทำงานเป็นทีม สามารถดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จและบรรลุเป้าหมายของโรงเรียน นั่นหมายความว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารจะส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียน ซึ่งสัมพันธ์ (2553 : 27) กล่าวว่าภาวะผู้นำมีความสำคัญต่อคนหรือผู้ร่วมงาน โดยผู้นำจะพยายามทำให้ผู้ร่วมงานเกิดการยอมรับอิทธิพลและโน้มน้าวทางใจ เพื่อที่จะให้คนปฏิบัติตาม ทั้งนี้ศักยภาพของผู้นำนั้นมีผลต่อผู้ร่วมงานในด้านความเชื่อมั่น ความนับถือ กำลังใจ และความอบอุ่นในการร่วมงาน ดังนั้นผู้นำจึงเป็นพลังร่วมให้เกิดการร่วมมือร่วมใจ ไปสู่การเปลี่ยนแปลง ประสานให้ความสะดวก เป็นผู้ติดต่อดูแลให้ความสนับสนุนและช่วยเหลือให้ผู้ร่วมงานสามารถปฏิบัติงานได้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดได้ ภาวะผู้นำจึงมีผลกระทบต่อผู้ร่วมงาน องค์การ สิ่งแวดล้อม ในอันที่จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพหรือความล้มเหลวเป็นคุณสมบัติสำคัญที่ผู้บริหารพึงมีผู้ที่ภาวะผู้นำจะเป็นผู้สร้างบรรยากาศการทำงาน ทำให้กลุ่มคนรวมตัวกันได้ ผู้ให้บังคับบัญชาหรือผู้ร่วมงานมีความพึงพอใจในการทำงานเป็นทีม ซึ่งส่งผลให้องค์การประสบความสำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยภาวะผู้นำมีความสำคัญต่อองค์การ 4 ประการ ได้แก่ กำหนดทิศทางขององค์การ คือ ความสามารถของผู้นำในการกำหนดทิศทางขององค์การ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกำหนดทิศทางระยะยาว การรวมใจคน คือ ความสามารถในการสื่อสารที่ทำความเข้าใจเรื่องทิศทางให้ผู้ร่วมงานรับรู้ เข้าใจและยอมรับในความถูกต้องของวิสัยทัศน์และกุศโลบายที่ผู้นำมีต่อองค์การ การจูงใจและการสร้างแรงบันดาลใจ คือ ความสามารถในการกระตุ้นเพื่อส่งเสริมกำลังใจให้ผู้ร่วมงานเอาชนะอุปสรรคที่เกิดขึ้น และการสร้างค่านิยมที่เหมาะสม คือ การประพฤติปฏิบัติในค่านิยมที่เหมาะสม ใช้ระบบคุณธรรมเป็นเกณฑ์ในการกำหนดคุณค่าของมนุษย์ และภารกิจ อนันต์นาวี (2554 : 77) กล่าวถึงความสำคัญของภาวะผู้นำไว้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีภาวะผู้นำ เพราะภาวะผู้นำของผู้บริหารเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่มีส่วนในการกำหนดความอยู่รอดและความเจริญเติบโตของโรงเรียน ซึ่งภาวะผู้นำมีความสำคัญต่อโรงเรียนคือ เป็นส่วนที่ดึงความสามารถต่าง ๆ ในตัวผู้บริหารออกมาใช้ช่วยประสานความขัดแย้งต่าง ๆ ภายในโรงเรียน ช่วยโน้มน้าวชักจูงใจครูให้ทุ่มเทความรู้ความสามารถให้แก่โรงเรียน และเป็นหลักยึดให้แก่บุคลากรเมื่อหน่วยงานเผชิญสภาวะคับขัน

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นจึงทำให้ภาวะผู้นำของผู้บริหารจึงส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของนิภาภรณ์ ขำปาน (2552 : 82 - 83) ที่ทำวิจัยเรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลสถานศึกษา คือ การพัฒนาความผูกพันและศรัทธาต่อผู้นำ (X7) และภาวะผู้นำแลกเปลี่ยนเชิงลบ (X5) สามารถสร้างสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน คือ $Y = 3.01 - 0.05 X5 + 0.07 X7$ และ $Z = -.17 Z5 + .21 Z7$ และงานวิจัยของธีระพงษ์ วีระขานนท์ (2550 : 155) ที่ทำวิจัยเรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารสามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียนใน 4 ด้าน คือ ด้านการทำงานแบบมีส่วนร่วม ด้านการบริหารความขัดแย้งในองค์กร ด้านการสร้างทีมงาน และด้านการสื่อสารแบบมีประสิทธิผลโดยสามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 63 และมีความคลาดเคลื่อนของการพยากรณ์เท่ากับ ± 32 รวมทั้งงานวิจัยของขวัญตา เกื้อกุลรัฐ (2554 : 92) ที่ทำวิจัยเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาขนาดกลาง อำเภอโพธาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยองราชบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และงานวิจัยของศิริพร ชัยมงคล (2554 : 114) ที่ทำวิจัยเรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีนครินทร์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากข้อค้นพบของการวิจัยที่พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา และภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัศึกษานั้น ถ้าต้องการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาให้มีประสิทธิผลสูงนั้นทั้ง โรงเรียนและหน่วยงานต้นสังกัดต้องร่วมกันดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้บริหาร โรงเรียนต้องพัฒนาภาวะผู้นำของตนเองอยู่เสมอ

2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐานต้องกำหนดนโยบายในการส่งเสริม และสนับสนุนการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหาร
โรงเรียนพร้อมทั้งนำนโยบายสู่การปฏิบัติจริง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยได้มีข้อเสนอแนะของการวิจัยต่อไป และเพื่อต่อยอดองค์ความรู้ให้ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น
และเป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้า จึงขอเสนอแนะวิธีการวิจัยต่อไป ดังนี้

1. ควบคุการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนด้วยวิธีการวิเคราะห์การถดถอย
พหุคูณ (Multiple Regression Analysis)
2. ควบคุการศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนด้วยวิธีการวิเคราะห์
เส้นทาง (Path Analysis)
3. ควบคุศึกษาภาวะผู้นำแบบต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน